

Huvudman

Norrköpings kommun
norrkoping.kommun@norrkoping.se

Beslut

Datum 2024-12-12

Dnr SI 2024:8948

Sida 1 (4)

Ärendet

Tematisk tillsyn av skolans val i årskurs 7–9 vid grundskolan Djäkneparksskolan i Norrköpings kommun.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun att senast den **fredag den 31 januari 2025** ha vidtagit nedan angiven åtgärd avseende bristen att huvudmannen, på förslag av rektorn, ska besluta om fördelning av undervisningstid mellan årskurserna. Vidtagen åtgärd ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Norrköpings kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Norrköpings kommun ska vidta följande åtgärder

Skolans val

1. Huvudmannen ska besluta om en ny lokal timplan som överensstämmer med bestämmelserna i skollagen och skolförordningen. Den lokala timplanen ska ges in i samband med huvudmannens redovisning **senast den 31 januari 2025** (9 kap. 3–4 §§ skolförordningen, bilaga 1 skolförordningen samt 26 kap. 7–8 § skollagen).

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.linkoping@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 330, 581 03 Linköping. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr SI 2024:8948) i de handlingar som sänds in.

Avstående från ingripande

Skolinspektionen avstår med stöd av 26 kap. 12 § p. 2 skollagen (2010:800) från att ingripa mot Norrköpings kommun rörande brister av omfördelning av tid. Ärendet avslutas i denna del.

Beslutet om avstående från ingripande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Om ärendet

Skolinspektionen genomför under höstterminen 2024 en tematisk tillsyn för att kontrollera om verksamheten vid de skolor som ingår i tillsynen uppfyller författningarnas krav avseende fördelning av undervisningstid inom skolans val. Djäkneparksskolan i Norrköpings kommun ingår i den tematiska tillsynen.

Tillsynen har genomförts genom oanmält besök på skolenheten den 19 november 2024. Som en del av tillsynen har även en intervju med rektorn genomförts och dokumentation har granskats, bland annat elevscheman. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Föreläggande

Skolans val

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Rektorn uppger att det på skolan finns ett flertal profiler, där eleverna väljer vilken profil de vill gå innan eleverna börjar på Djäkneparksskolan. Eleverna har en timmas lektion i veckan med sin profil, vilken är skolans val. Vidare uppger rektorn att eleverna har 40 minuter mentorstid i veckan.

Rektorn uppger att de ämnen som skolan reducerat tid från till fördel för skolans val är bild, hem- och konsumentkunskap, idrott och hälsa, musik, samhällsorienterande ämnen och slöjd. Inget av dessa ämnen har reducerats med mer än 20 procent. Vidare har ämnet språkval reducerats i tid, vilket avspeglas i den lokala timplanen och också bekräftas av skolans rektor. Av beslutad timplan framgår att skolan omfördelat 5 minuter per vecka från ämnet språkval till skolans val.

Av intervjun med rektorn framgår att det är rektorn som beslutat om timplanen för läsåret 2024/25. Vidare uppger rektorn att det är rektorn

själv som beslutar om användandet av skolans val, även om det sker samråd med övrig skolpersonal i denna del.

Av ingiven lokal timplan för läsåret 2024/25 framgår att rektorn beslutat om totalt 2 717 timmar undervisningstid för högstadiet, med tid för skolans val/profildtid inräknat. Av de 2 717 timmarna avser 135 timmar skolans val.

Av huvudmannens synpunkter på Skolinspektionens tjänsteanteckning den 5 december 2024, uppger huvudmannen att från och med vårterminens start i januari 2025, kommer skolan upphöra med att omfördela tid från ämnet språkval.

Rättslig reglering

Utöver de ämnen som räknas upp i 10 kap. 4 § skollagen ska det finnas skolans val. Skolans val får omfatta ett lokalt tillval, om Statens skolverk har godkänt en plan för undervisningen. (10 kap. 4 § skollagen)

För läsåret eller för kortare tid ska det finnas ett schema för undervisningen. (3 kap. 6 § skolförordningen [SFS 2011:185])

Av timplanen för grundskolan framgår hur den garanterade undervisningstiden i ämnena ska fördelas på högstadiet. Huvudmannen ska efter förslag av rektorn besluta om fördelning av undervisningstiden mellan årskurserna. (9 kap. 3–4 §§ och bilaga 1 till skolförordningen).

I timplanen anges ett antal timmar som får användas för skolans val. Utrymmet för skolans val ska användas för undervisning i ett eller flera ämnen. Inom skolans val får ett språk som eleven inte tidigare har fått undervisning i (nybörjarspråk) erbjudas. Rektorn beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas. Rektorn får inte uppdra åt någon annan att fatta sådana beslut. (9 kap. 9 § skolförordningen)

Av bilagan framgår bland annat att vid skolans val får antalet timmar i timplanen per stadium för ett ämne eller en ämnesgrupp minskas med högst 20 procent. Antalet timmar för svenska eller svenska som andraspråk, engelska, språkval och matematik får dock inte minskas. (Bilaga 1, Timplan för grundskolan, till skolförordningen)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Norrköpings kommuns verksamhet vid Djäkneparksskolan inte uppfyller författningarnas krav då det är rektorn som beslutat om den lokala timplanen samt att tid omfördelats från ämnet språkval till skolans val. Av skolförordningen framgår det att timplanen ska beslutas av huvudmannen på förslag från rektorn. Vidare framgår det av skolförordningen att tid inte får minskas från vissa ämnen, bland annat i ämnet språkval. Dock har huvudmannen för Djäkneparksskolan meddelat,

under pågående tillsyn, att skolan kommer att upphöra med att omfördela tid från språkval till skolans val från och med starten av vårterminen 2025.

Skolinspektionen bedömer att Norrköpings kommuns verksamhet vid Djäkneparksskolan uppfyller författningarnas krav avseende att det är rektorn som beslutar om hur utrymmet för skolans val ska användas i verksamheten. Utredningen visar också på att utöver bristen att tid omfördelats från språkval, har inget ämne reducerats med än 20 procent på högstadiet (årskurserna 7–9). Tid har heller inte reducerats från ämnena engelska, matematik och svenska/svenska som andra språk.

Val av ingripande

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 10 § skollagen förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten .

Norrköping kommuns verksamhet vid Djäkneparksskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att huvudmannen ska besluta om timplanen. Det finns därför skäl att förelägga Norrköpings kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Skolinspektionen får enligt 26 kap. 12 § skollagen avstå från att ingripa om en överträdelse är ringa (p. 1), den vars verksamhet granskas vidtar nödvändig rättelse (p. 2), eller det i övrigt med hänsyn till omständigheterna finns särskilda skäl mot ett ingripande (p. 3).

Norrköpings kommuns verksamhet vid Djäkneparksskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller att huvudmannen ska besluta om en timplan som överensstämmer med innehållet i den nationella, stadieindelade timplanen som finns i bilaga 1 till skolförordningen.

Skolinspektionen bedömer att huvudmannen vidtar nödvändig rättelse genom den korrigering som huvudmannen kommunicerat den 5 december 2024, där huvudmannen meddelat att omfördelning av tid från språkval kommer att upphöra från och med starten av vårterminen 2025. Skolinspektionen finner därför skäl till att avstå från att ingripa i denna del.

Beslutet är fattats av Christina Hjalmarsson, beslutsfattare.

Utredaren Fredrik Johansen har varit föredragande i ärendet.